

Вашата анестезия при тежка операция

С планирана висока степен на
зависимост или
интензивни грижи след това

В тази листовка е обяснено какво да очаквате, когато ви бъде направена анестезия за голяма операция с последващ престой в отделението за по-висока зависимост (HDU) или в отделението за интензивни грижи (ICU). Тя е написана от анестезиолози с помощта на пациенти и представители на пациенти.

Този листовка не обхваща различните видове анестетици. За целта, моля, прочетете листовката „**Вие и вашият анестетик**“, която е достъпна на нашия уебсайт на вашия език: www.rcoa.ac.uk/patientinfo/translations

Съдържание

Този брошура обяснява:

- за престоя в интензивното отделение или отделението с висока степен на зависимост от грижи след операция
- какво се случва преди операцията
- как да се подготвите за операция
- какво се случва в деня на операцията
- какво се случва след операцията
- как да обсъдите рисковете и възможностите с вашия анестезиолог
- къде да намерите повече информация.

Тежка операция и интензивни грижи

Отделенията за интензивно лечение и отделенията с висока степен на зависимост са специални отделения, в които се грижат за критично болни пациенти. След тежка операция някои пациенти ще бъдат настанени в интензивно отделение или отделение с висока степен на зависимост, където ще бъдат внимателно наблюдавани от специално обучени медицински сестри и лекари. Отделението

за интензивно лечение и отделението с висока степен на зависимост могат да предоставят лечение и оборудване, които обикновено не са на разположение в обикновените отделения. Вашият хирург или анестезиолог ще обсъди с вас дали се нуждаете от престой в интензивно отделение или отделение с висока степен на зависимост след операцията.

Клиника за предоперативна оценка при тежки хирургични операции (клиника за предварителна оценка)

Обикновено ще бъдете помолени да посетите клиника за предоперативна оценка няколко седмици преди операцията. Полезно е да доведете член на семейството или приятел, който да Ви подкрепя.

Моля, носете със себе си:

- списък на лекарствата, които приемате или вашите лекарства в обичайната им опаковка
- всякаква информация, която имате относно изследвания и лечения в други болници
- информация относно всякакви алергии или проблеми, които вие или членове на вашето семейство сте имали с анестетици
- всякакви скорошни измервания на кръвното налягане.

Медицинска сестра ще ви зададе подробни въпроси относно вашето здраве и нива на активност.

- Ще бъдат извършени или поискани кръвни изследвания, ЕКГ (електрокардиограма или проследяване на сърцето), а понякога и други изследвания. Може да бъдете помолени да направите КПТН (кардиопулмонален тест с натоварване) на велоергометър, за да се види колко добре работят сърцето и белите ви дробове в състояние на покой и по време на тренировка. Това може да се използва, за да се предскаже колко добре тялото Ви ще се справи с операцията и възстановяването. Това ще помогне на лекарите да преценят риска от операцията за вас и дали трябва да се възстановите в интензивното отделение или в отделението с висока степен на зависимост от грижи.
- Възможно е да се подложите на програма за упражнения и хранене, за да подобрите физическата си форма преди операцията. Това е известно като „предварителна рехабилитация“.
- С вас може да говори анестезиолог за анестезията и за рисковете, специфични за вас. Ако това не се предлага, а вие искате да говорите с анестезиолог, трябва да поискате този въпрос да бъде уреден.
- Ако имате други медицински състояния (например диабет, астма, високо кръвно налягане, анемия или епилепсия) персоналят в клиниката ще ви попита за тях. Ако те могат да бъдат подобрени, може да бъдете помолени да се консултирате с други специалисти или своя личен лекар. Понякога може да са необходими промени в лечението ви. Понякога може да се наложи да се отложи операцията, докато здравето ви се подобри.

- Медицинската сестра ще ви даде информация за това какво се случва преди, по време на и след операцията. Това е подходящ момент да задавате въпроси и да обсъждате всякакви притеснения.
- Ще Ви бъдат дадени ясни инструкции кога да спрете приемането на храна и напитки преди операцията. Важно е да следвате този съвет. Ако в стомаха ви има храна или течности по време на анестезията, те могат да попаднат в гърлото и да навлязат в белите ви дробове.
- Трябва също да получите инструкции относно лекарствата, които приемате и дали трябва да продължите да ги приемате до деня на операцията.

Има много неща, които може да предприемете, за да се подготвите за вашата операция и за периода на възстановяване. По-добре подготвените пациенти, които могат да подобрят здравето и начина си на живот, се възстановяват след операция по-бързо и с по-малко усложнения.

Нашите материали на тема „**По-здрави, по-добре, по-скоро**“ (**Fitter Better Sooner**) ще ви предоставят нужната информация, за да бъдете по-здрави и по-добре подготвени за операцията си. Моля, вижте нашия уебсайт за повече информация на вашия език: www.rcoa.ac.uk/patientinfo/translations

В деня на операцията

Важно е внимателно да следвате инструкциите, които сте получили относно храненето, пиенето и приемането на вашите лекарства.

Среща с вашия анестезиолог

Може да се срещнете с анестезиолог в клиниката за предварителна оценка. Иначе ще се запознаете с анестезиолога си в болницата в деня на операцията. Анестезиологът е лекар, който е преминал специализирано обучение по анестезия, третиране на болка и грижи за пациенти в интензивното отделение.

Той/тя може да:

- Ви зададе отново въпроси относно здравето Ви и да изясни или потвърди информацията, записана в клиниката за предварителна оценка
- прегледа резултатите от изследванията Ви
- преслуша сърцето и дишането Ви
- огледа врата, челюстите, устата и зъбите ви.

Анестезиологът ще разговаря с вас за вашата анестезия и за всички допълнителни процедури, които може да са необходими, за да ви помогнат по време на операцията и след операцията, и ще обсъди методите за облекчаване на болката. Той/тя ще може да отговори на вашите въпроси и да обсъди всички притеснения, които имате.

Подготовка за операцията

- Ще бъдете помолени да облечете халат за операционната зала и може да ви бъдат взети мерки за компресивни чорапи. Носенето им помага за предотвратяване на образуването на тромби в краката ви.
- Може да ви бъдат назначени допълнителни кръвни изследвания.

- Член на персонала ще попълни контролен списък и ще Ви придружи до операционната зала. Ще отидете пеша до операционната зала или ще използвате инвалидна количка или носилка.
- Ако имате очила, контактни лещи, слухов апарат или протези, можете да ги носите, когато отидете в операционната зала. Ще трябва да ги махнете, преди да започне анестезирането, за да не бъдат повредени или изместени.

Операционната зала

Когато пристигнете в операционната зала, членовете на персонала ще потвърдят вашата самоличност, операцията, която се извършва и всички алергии, които имате. Ако имате въпроси или притеснения, трябва да кажете на служител от персонала.

- Вашият анестезиолог, медицинските специалисти, помагащи на анестезиолога и сестрите в операционната зала ще бъдат там, за да се грижат за вас. Възможно е също да присъстват обучаващи се анестезиолози и студенти по медицина. Можете да кажете, ако не ви е удобно студентите да присъстват.
- Свързани са машини, които непрекъснато следят сърдечната ви честота, кръвното налягане и нивата на кислород. Лепливите подложки на гърдите ви ще ви свържат със сърдечния монитор, а малка щипка на пръста или ушната мида се използва за измерване на нивото на кислород в кръвта ви.
- Анестезиологът ще използва игла, за да вкара канюла (тънка пластмасова тръбичка) във вена на опакото на ръката или предмишницата. Тя се използва, за да ви се дават лекарства и течности („вливане“) по време на операцията. Може първо да имате локален анестетичен крем, за да се обезболи областта.
- Понякога може да се наложи в шията ви да бъде поставена друга канюла, наречена централна линия, за да ви се дават лекарства и да ви наблюдават по време на операциите и след това. Вашият анестезиолог ще обсъди това с вас.
- В зависимост от вида на операцията и от общото ви състояние, анестезиологът може да постави друга канюла в артерия, наречена артериална линия. Това се извършва обикновено след като вече сте заспали. Тя позволява непрекъснато да се измерва кръвното ви налягане и може да се използва и за допълнителни кръвни изследвания по време на операцията.
- Ако Ви предстои спинална анестезия или епидурална упойка за облекчаване на болката, това обикновено се прави преди общата анестезия.

Когато всички приготовления приключат, анестезиологът ще Ви даде кислород, за да дишате през маска, като бавно инжектира анестетици в канюлата. От този момент няма да осъзнавате нищо друго, докато операцията не приключи.

След като заспите, при някои операции може да ви бъде поставено и друго оборудване, което да помогне на екипа да следи състоянието ви по време на операцията и да ви дава течности.

Кръвопреливане

Кръвопреливането е възможно по време на всяка тежка операция. Кръв се дава само при крайна необходимост. Ако не желаете кръвопреливане, трябва да обсъдите това с вашите лекари преди деня на операцията.

Можете да научите повече за кръвопреливането и евентуалните му алтернативи, като попитате предварително вашия анестезиолог. Или можете да посетите уебсайта на NHS (Национална здравна служба):

www.nhsbt.nhs.uk/what-we-do/blood-services/blood-transfusion

Болкоуспокояване

Качественото болкоуспокояване е важно. То ви кара да се чувствате по-добре, помага ви да се възстановите по-бързо и може да намали вероятността от някои усложнения.

Ако можете да дишате дълбоко и да кашляте добре след операцията, е по-малко вероятно да развиете гръдна инфекция.

Ако можете да движите краката си и да ходите, е по-малко вероятно да получите тромби (дълбока венозна тромбоза или ДВТ) в краката или другаде.

Ще получавате редовно болкоуспокояващо като таблетка или течност през устата или в канюлата. Може да е необходимо да получите една или повече от следните форми на болкоуспокояващо, които Вашият анестезиолог ще обсъди с Вас.

Епидурална упойка

Вашият анестезиолог използва игла, за да вкара фина пластмасова тръба (катетър) между костите на гърба ви. Това обикновено се прави преди да заспите. По време на операцията и няколко дни след това през тази тръба се прилага локална анестезия. Гърдите, коремът и краката ви може да са безчувствени, докато сте под въздействие на епидуралната упойка, а краката ви може да не са толкова силни, колкото обикновено. Това може да се очаква по време на действието на епидуралната упойка и ще се нормализира, когато ефектът от локалната анестезия изчезне.

За повече информация относно епидуралната анестезия на Вашия език, моля, посетете нашия уебсайт на адрес www.rcoa.ac.uk/patientinfo/translations.

Спинална упойка

Локален анестетик се инжектира чрез игла, поставена между костите в долната част на гърба за обезчувствяване на нервите от кръста до пръстите на краката. Изтръпването обикновено трае между два и четири часа. Може да се инжектира и по-дълго действащо болкоуспокояващо лекарство, което може да действа осем или повече часа.

За повече информация относно спиналната анестезия на Вашия език, моля, посетете нашия уебсайт на адрес www.rcoa.ac.uk/patientinfo/translations.

Контролирана от пациента аналгезия (РСА)

Това е форма на болкоуспокояване, която контролирате сами. Към канюлата Ви се свързва помпа, съдържаща силно обезболяващо средство. Получавате слушалка с бутон, който активира помпата. Когато натиснете бутона, се дава малка доза. Помпата има настройки за безопасност, за да предотврати случайно предозиране.

Катетри за рани

Локален анестетик се прилага в областта около раната чрез една или повече малки пластмасови тръби. Целта е да се създаде безчувствена зона около

раната. Хирургът или анестезиологът поставя тези тръби по време на операцията. Те са свързани с помпа, която непрекъснато доставя локален анестетик. Катетрите за рани могат да останат на място няколко дни след операцията.

За някои хора може да се наложи планираната форма на болкоуспокояване да се промени след операцията.

- Някои хора се нуждаят от по-силно обезболяване от други или реагират по различен начин на болкоуспокояващи лекарства. Чувството на тревожност може да засили болката, която изпитват хората.
- Ако имате болка, дозата на предписаното Ви обезболяващо може да бъде увеличена, да се прилага по-често или да се прилага в различни комбинации.

След операцията

Повечето хора ще се събудят в зоната за възстановяване след операцията. Медицинската сестра, която се грижи за възстановяването, ще бъде с Вас по всяко време. Някои хора могат да отидат направо в интензивно отделение или в отделението за реанимация.

Помощната медицинска сестра ще:

- следи кръвното Ви налягане, нивата на кислород и пулса
- Ви дава кислород чрез маска или меки пластмасови зъбци, поставени вътре в носа
- прецени Вашето ниво на болка и ще Ви даде повече обезболяващи средства, ако е необходимо
- Ви даде лекарства против гадене, ако Ви се гади
- Ви покрие със затоплящо одеяло, ако Ви е студено
- Ви върне протезите, слуховия апарат и очилата/контактните лещи, когато се събудите.

Ако сте били подложени на епидурална упойка за болкоуспокояване, медицинската сестра, която се грижи за възстановяването, ще провери колко ефективна е тя. Ако не се чувствате добре, Вашият анестезиолог може да коригира епидуралната упойка или да Ви даде допълнително болкоуспокояващо.

Интензивно отделение или отделение за реанимация

Когато сте будни и се чувствате комфортно, ще бъдете преместени от зоната за възстановяване в интензивното отделение или отделението за реанимация, където ще получите допълнително внимателно наблюдение и специализирано лечение, ако е необходимо.

Понякога е необходимо анестезията да продължи след приключване на операцията за няколко часа или докато състоянието Ви се стабилизира. Ако имате нужда от този вид грижи, Вашият анестезиолог ще Ви отведе направо в интензивното отделение след операцията. Анестезията ще продължи и ще се използва вентилатор (дихателен апарат), за да се подпомогне Вашето дишане.

Когато състоянието Ви позволява, екипът на интензивното отделение ще Ви позволи да дишате самостоятелно и постепенно ще се събудите.

В интензивното отделение или в отделението за реанимация за Вас ще се грижат лекари, медицински сестри, физиотерапевти и диетолози, които са специализирани в реанимация и интензивно лечение. Те работят в тясно сътрудничество с Вашия хирургически екип, за да гарантират, че възстановяването Ви протича добре. Докато възстановяването Ви продължава, може да бъдете преместени от интензивното отделение в отделението за реанимация.

Може да разполагате със собствена медицинска сестра или с една медицинска сестра, която се грижи за двама пациенти. Тя ще се увери, че се чувствате комфортно и ще Ви дава предписаните лекарства за контрол на болестта и предотвратяване на образуването на тромби. Някои от лекарствата, които сте приемали у дома, могат да бъдат спрени или сменени, за да подпомогнат възстановяването Ви. Първоначално вероятно ще се нуждаете от капково вливане на течности във вените, но медицинската сестра ще ви насърчи да пиете и ядете веднага щом можете, защото това помага за Вашето възстановяване.

В отделението за интензивно лечение или в отделението за реанимация сърдечната честота, кръвното налягане, дишането и функцията на бъбреците Ви ще бъдат следени отблизо. Може също да Ви направят кръвни изследвания, рентген или скенер, за да проверят напредъка Ви или да диагностицират проблеми. С напредването на възстановяването ще се нуждаете от по-малко наблюдение и ще бъде премахната част от вливането, тръбите и мониторите.

Медицинските сестри и физиотерапевтите ще Ви научат на дихателни упражнения, които да правите редовно. Много е важно да можете да дишате дълбоко и да кашляте ефективно през цялото време в интензивното отделение или отделението за реанимация. Това ще помогне да се избегне гръдна инфекция.

Физиотерапевтите също ще Ви помогнат да станете от леглото и да започнете да се движите възможно най-скоро. Това също помага на дихателните Ви упражнения. Движението и ходенето са особено важни за поддържане на мускулната ви сила, за подобряване на кръвообращението в краката и за подобряване на благосъстоянието ви.

Ще можете да имате посетители, докато сте в интензивното отделение или отделението за реанимация. Вашата медицинска сестра ще може да Ви даде информация относно часовете за посещение и разрешения брой посетители. Може да се полагат грижи за Вас в зона, където има други пациенти, които са много болни. Може да не е подходяща за посещение от малки деца и, ако има много активност, да се наложи временно ограничаване на посещенията.

Възстановяване и връщане у дома

Когато екипът, който се грижи за Вас в интензивното или отделението за реанимация, се увери, че се възстановявате безопасно, ще се върнете в хирургичното отделение.

Продължителността на престоя ви в интензивното отделение или отделението за реанимация и кога ще можете да се приберете вкъщи зависи от вида на операцията, която сте претърпели, евентуалните усложнения и други здравословни проблеми, които може да имате.

Някои болници предлагат програми за рехабилитация, като например програмата "Подобрено възстановяване". Можете да научите повече за това на следния адрес: www.nhs.uk/conditions/enhanced-recovery

След операцията няма да можете да шофирате, така че трябва да си осигурите такси или някой, който да ви вземе.

Преди изписването ще получите информация за упражненията, които трябва да правите, за да се възстановите, както и информация как да се грижите за раната си.

Трябва да се свържете с личния си лекар или с болницата, в която сте били оперирани, ако:

- имате силна болка или болката ви се усилва
- имате болка и подуване на мястото на операцията
- изпитвате болка в гърдите или затруднено дишане
- имате някакви притеснения, които не са включени в информацията за изписване, предоставена ви от болницата.

Ако се почувствате много зле, трябва да отидете в най-близкото спешно отделение възможно най-скоро.

Риск и съвместно вземане на решения

Съвременните анестетици са много безопасни. Съществуват някои често срещани странични ефекти от използваните анестетични лекарства или оборудване, които обикновено не са сериозни или дълготрайни. Рисковете ще са различни и индивидуални и ще зависят от процедурата и използвания метод на поставяне на упойката.

Вашият анестезиолог ще обсъди с вас рисковете, които смята за по-значими относно вашия конкретен случай. Те ще обсъдят по-рядко срещаните рискове само ако те са от значение за вас.

Съвместно вземане на решения

Съвместното вземане на решения гарантира, че хората са подкрепени да вземат правилните за тях решения. Това е процес на сътрудничество, при който лекарят подпомага пациента да вземе решение за своето лечение.

Разговорът обединява:

- експертните познания на лекаря, като възможности за лечение, доказателства, рискове и ползи
- това, което пациентът знае най-добре: неговите предпочитания, лични обстоятелства, цели, ценности и убеждения.

Научете повече на: www.england.nhs.uk/personalisedcare/shared-decision-making

Ето някои инструменти, които можете да използвате, за да извлечете максимална полза от разговорите с анестезиолога или персонала за предоперативна оценка:

Програмата BRAN към Choosing Wisely UK

Използвайте това като напомняне да задавате въпроси относно лечението.

https://bit.ly/CWUK_leaflet

NHS задава три въпроса

Възможно е да имате избор относно вашето здравеопазване.

https://bit.ly/NHS_A3Qs

Центърът за периоперативни грижи (CPOC)

CPOC изготви анимация, за да обясни съвместното вземане на решения.

www.cpooc.org.uk/shared-decision-making

Въпроси, които бихте искали да зададете

Ако имате въпроси относно вашата анестезия, запишете ги (можете да използвате примерите по-долу и да добавите свои в полето по-долу). Ако желаете да разговаряте с анестезиолог преди деня на операцията, свържете се с екипа за предоперативна оценка, който може да ви уреди разговор с анестезиолог по телефона или среща с него в клиниката.

- 1. Какви рискове ме касаят лично?**
- 2. Кой вид обезболяване би бил най-подходящ за мен?**
- 3. Защо ми е необходимо именно отделение за интензивно лечение или отделение за реанимация?**

Допълнителни източници на информация

За допълнителни информационни листовки на Вашия език, моля, посетете нашия уебсайт: www.rcoa.ac.uk/patientinfo/translations.

Листовките може да са налични и в отделението по анестезиология или в клиниката за предоперативна оценка във вашата болница.

Факултетът по интензивна медицина разполага с полезни ресурси за пациенти и настойници относно интензивните грижи: www.ficm.ac.uk/for-patients

Отказ от отговорност

Полагаме усилия, за да сме сигурни, че информацията в тази брошура е точна и актуална, но не можем да дадем такава гаранция. Не очакваме, че тази обща информация ще отговори на всички въпроси, които имате, или че ще обхване всичко, което е важно за Вас. Моля, обсъдете алтернативите си и всички притеснения, които имате, с медицинския си екип, като се ръководите от тази брошура. Тази брошура сама по себе си не трябва да се приема като съвет. Тя не може да се използва за търговски или професионални цели. За пълния текст по ограничаване на отговорността, моля натиснете тук (www.rcoa.ac.uk/patient-information/translations/bulgarian).

Всички преводи са предоставени от колектива на Translators Without Borders (Преводачи без граници). Качеството на тези преводи се проверява, за да може преводите да бъдат възможно най-точни, но съществува риск от неточности и неправилно тълкуване на информация.

Споделете мнението си с нас

Ако желаете да споделите общи коментари, изпратете ги по електронна поща до: patientinformation@rcoa.ac.uk

Royal College of Anaesthetists

Churchill House, 35 Red Lion Square, London WC1R 4SG
020 7092 1500

www.rcoa.ac.uk

Трето издание, април 2023 г.

Тази брошура ще бъде преразгледана в рамките на три години от датата на публикуване.

© 2023 Royal College of Anaesthetists

Настоящата брошура може да бъде копирана с цел изготвянето на информационни материали за пациентите. Моля, цитирайте настоящото като оригинален източник. Ако желаете да използвате част от тази брошура в друга публикация, трябва да бъде отдадено дължимото признание и да бъдат премахнати емблемите, търговските марки, изображенията и иконите. За повече информация, моля, свържете се с нас.